

mindre, i alt Fald udenfor Regeringspartierne, og dertil var der mange Grunde, ogsaa den, at Udnævnelsen er sket uden nogen Forhandling med Rigsdagens politiske Udvalg.

Da Folkethingets Formand paa et Tidspunkt under Debatten om Len og Stamhuse bemærkede H. P. Hanssens Nærværelse, standsede han et Øjeblik Forhandlingen og holdt følgende Tale: „Umiddelbart efter, at jeg havde givet Ordføreren Ordet, saa jeg, at den nye Minister, Redaktør H. P. Hansen fra Sønderjylland, var kommen til Stede. Jeg tror, jeg paa Folkethingets Vegne kan udtale, at det er med inderlig Glæde, vi byder ham velkommen. H. P. Hanssens Udnævnelse til Minister er jo en Bebudelse af den store Tid, som vi alle længe efter snart vil komme, da det danske Sønderjylland forenes med det øvrige Danmark, og det er os en stor Glæde, at det er Dem, H. P. Hanssen, der som Sønderjydernes anerkendte Repræsentant først træder ind i den danske Rigsdag. Velkommen vil vi byde Dem, et hjerteligt Velkommen, og dette Velkommen vil lyde med endnu større Klang, naar De fører Deres Sønderjydske Kammerater med ind i dette Thing.

Noget senere passerede det samme i Landstinget, da H. P. Hanssen indfandt sig her, idet Formanden midt under en Forhandling rejste sig, bød ham velkommen og udtalte Haabet om, at det gamle Danmark og det nye, der kommer, maa gaa en lykkelig Fremtid i Møde.

I begge Ting rejste Medlemmerne sig efter Formændenes Udtalelser. H—r. i „Jyll. Pst.“

København, 25. Juni.

I „Hejmdal“ offentliggøres i Dag følgende Skrivelse fra Statsminister Zahle til Hr. H. P. Hanssen-Nørremølle, dateret 9. Maj 1919:

Det er Dem bekendt, at de Underhandlinger og Forberedelser, som vi har ført og foretager her i Kongeriget med Genforeningen mellem alle Danske for Øje, er ført saavidt frem, at der nu maa tages en Bestemmelse om disse Sagers Ledelse fra det Øjeblik, Præliminærfredens Afslutning og overtage Ledelsen af de sønderjydske Sager.

Jeg gør udtrykkeligt opmærksom paa, at det er mig bekendt, at den Tanke er fremme, at de sønderjydske Repræsentanter i den danske Rigsdag i den første Tid vil holde sig uden for Partierne, og at jeg kan forstaa dette. I Deres Indtræden i Ministeriet vil jeg derfor ikke se nogen partipolitisk Tilslutning til Ministeriets og det radikale Venstres Politik. De vil i politisk Henseende være fuldstændigt frit stillet. Dette ønsker jeg udtrykkeligt at sige i samme Øjeblik, som jeg henvender mig til Dem om Indtrædelse i Ministeriet.

De skal efter min Mening i Ministeriet repræsentere den Indsigt i Sønderjyllands Forhold i Henseende til Personer, Lovgivning, Administration osv., som er i høj Grad paakrævet i Danmarks Regering, især i den vanskelige Overgangsperiode, hvis Genforeningens Værdi skal komme til at svare til Forventningerne fra begge Sider. Det er ud fra Overbevisningen om, at De er den rette Mand til at lede det store Genforeningsarbejde som Minister for de sønderjydske Forhold, at jeg anmoder Dem om at paatage Dem dette Hverv, som jeg stoler trygt paa, at De vil kunne belysne til den største Gavn for hele det danske Folk. Deres Ministerium vil blive hørt om og derigennem øve Indflydelse paa alle de Anliggender i Administration og Lovgivning, som berører det danske Sønderjyllands Forening med Danmark.

I Tilfald til, at dette efter Deres

Deltagelse i de mange Forhandlinger vil være tilstrækkeligt for Dem til at forstaa Stillingen og dens store Betydning, tør jeg indskrænke mig til disse Linier, idet jeg sluttelig udtaler Haabet om snarest muligt at modtage et gunstigt Svar fra Dem.

Hr. H. P. Hanssen, der opholdt sig i København, svarede samme Dag bekræftende i et Brev, der understreger hans Frigørelse overfor den radikale Politik, og som slutter saaledes: „Skulde jeg i den indflydelsesrige Stilling, jeg derved kommer til at indtage, kunne bidrage til, at Danskheden i Sønderjylland styrkes, at det danske Folks Interesser fremmes, og at Rigets Fremtid sikres, vilde mine brændende Ønsker gaa i Opfyldelse.“

I et Interview, „Berl. Tid.“ i Gaar har haft med den nye Minister udtalt denne: Min Indtræden i Ministeriet Zahle har absolut intet med Partipolitik at gøre; min Stilling i Ministeriet er ganske at sammenligne med J. C. Christensens, Rottbølls og Staunings i sin Tid. Da vi maa regne med, at der vil hængaa et halvt Aar eller maaske mere, inden Sønderjydske Repræsentanter tager Sæde i Rigsdagen, vil der i Mellemtiden opstaa mangfoldige for os Sønderjyder vigtige og dybtindgribende Spørgsmaal, baade administrativt og lovgivningsmæssigt, som ved Forholdenes Magt kræver deres Løsning. Da er det for os Sønderjyder af den største Betydning, at vi har en Repræsentant paa ansvarligt Sted i Kongeriget, baade i Regeringen og Rigsdagen. Min Opgave er at føre en strengt saglig, sønderjydsk Politik ud fra almindelige Synspunkter, en Politik, som jeg haaber vil kunne vinde vidtgaaende Støtte hos alle Rigsdagens Partier.

MINNEAPOLIS, MINN.

Det glæder os altid gennem „Danskere“s Spalter at høre fra vore Søster-Menigheder og angaaende vore fælles Interesser. Derfor kunde det muligvis ogsaa interessere en og anden at høre lidt herfra. Det er vi jo bekendt at der ofte med „Engstelse“ har været spurgtt: — Hvor dan mon det gaar den lille Menighed i Minneapolis? Jo, Venner, med Glæde og Tak i vore Hjerter kan vi bekendende: Indtil i Dag har Herren hjulpet. „De ringe Dage“ blev os til Velsignelse. En Jævn, solid Fremgang har mærket de sidste to Aar af vor Menigheds Historie, takket være, næst Herren, Past. Lunds og Hustrus trofaste Arbejde. Adskillige er bleven lagt til Menigheden, og en talrig Skare samles om Søndagen om det gamle Evangelium, der lyder til os i dets fulde Alvor baade om Synd og om Naade.

Ungdommen, der benytter sig af det engelske Sprog, samles regelmæssig, skiftevis i Hjemmene og i Kirkens Krypt. Kvindeforeningen, der har været Menigheden en uvurderlig Støtte, er ogsaa bleven forøget. En Sykeforening, „Immanuel Willing Workers“ er blevet oprettet. Talarforeningen sørger efter Evne for fattige og syge.

Takket og priset være Herren for alt. I Dagene fra 27. til 29. Juni havde vi Missions-Møder, hvor Præsterne A. M. Nielsen, Coulter, Ja., og J. Th. Lund, Hutchinson, Minn., førte Ordet. Møderne var godt besøgte. Det var varme aandsbaarne Vidnesbyrd, der ved Guds Naade blev lagt hen til Hjerterne. Maatte Herren saa faa Lov til at velsigne Ordet for den enkelte, da skal Fruften af disse Møder heller ikke udeblive.

Past. Lunds Familie kom her pr. Auto om Søndagen og aflædede os et kort Besøg. Det glædede os ældre i Menigheden at se disse Venner, der jo er godt kendte af mange fra den Tid, de boede iblandt os.

Mrs. Past. Nielsen ankom nogle Dage forud for Møderne for at besøge gamle Venner. Past.

Nielsen var jo i en Række af Aar Præst for Immanuel Menighed, og i den Tid vandt han og hans Hustru sig mange Venner i Minneapolis. Intet Under, derfor, at milde Ansigter og varme Haandtryk mødte dem alle Vegne.

Mrs. E. P. Fischer og Datter Dora fra Eugene, Oregon, har i den senere Tid været i Besøg hos hendes Broder, Past. Lund, og Familie, ligesom de ogsaa Lejlighedsvis har gæstet Vennerne fra ældre Tid. Mrs. Fischer er jo ligeledes godt kendt, da de i mange Aar før hendes Mand, Død boede her og var trofaste Medlemmer af Immanuel Menighed. Past. Lunds har ligeledes haft Besøg af Mr. og Mrs. W. Deming, Belding, Mich. Mrs. Deming er en Søster til Mrs. Lund og kom tillige for at besøge deres gamle Fader der i det sidste Aarstid har opholdt sig hos Past. Lunds.

Mandag Aften den 7. Juli havde vi Besøg af Past. P. C. Ligeard, der kom for at tale Queenslands Missionens Sag. Jævn og ligetil skildrede Past. Ligeard Missions Arbejdet, og de dermed forbundne Vanskeligheder i Brisbanes omliggende Distrikter. Man fik et Indtryk af, at den nye Missions-Mark har været besværlig at tilberede for os. Men man fik tillige et bestemt Indtryk af, at Past. Ligeard og hans Hustru og deres Medarbejdere har arbejdet og lagt deres Fremtids Planer i urokkelig Tillid og Tro til, at Herren vil lade Arbejdet lykkes til Sjæles Frelse. Venner, lad os nu ikke glemme, at nu er Queenslands Missionen vor Mission. Det vakke baade Glæde og Interesse, da vor Menigheds Delegat, Mr. N. Madsen kom hjem og meddelte os Reslutaterne af Aarsmødet i Cedar Falls.

Mr. Madsen, der tillige er Medlem af „Syvmands Komiteen“, fortalte os ogsaa, at han paa Rejsen hjemad fra Aarsmødet fik Løfte fra 3 Personer om tilsammen \$1,100 i Liberty Bonds til vor paataente nye Skole. Se, det var at begynde ved Begyndelsen. Hvad om vi alle gjorde ligesaa? Den Sum, disse Liberty Bonds har kostet, har allerede tjent en god Sag. Nu kan de komme til at tjene en endnu bedre Sag, og vort flittige danske Menighedsfolk kan vist mæge ligt undvære de fleste af dem.

Hilsen til „Danskere“s Læsere. N. G. H.

Mrs. J. O. Johansen og hendes Død.

Mrs. Karen Johansen var født i Hønefos, Norge, d. 17. Okt. 1869 og blev opdraget hos en Tante i Frederiksbal, hos hvem hun havde Lejlighed til at faa en god Skoleundervisning. Da hun var 16. Aar, blev hun sendt til Baroniet Skjørring paa Falster i Danmark for at lære Husholdning. Senere kom hun til Laaland, hvor hun blev kendt med Mr. Johansen. Efter at have opholdt sig i Amerika nogle Aar, blev de ægteviet i den danske Kirke i Brooklyn af Pastor R. Andersen 1894, og var saa paa Bryllupsrejse til New Denmark, N. R., Canada, hos nu afdøde Jørgen Paulsen, ved hvilken Lejlighed de blandt Beboerne der stiftede mange kære Bekendtskaber, som de aldrig glemte. Derefter bosatte de sig i Bangor, Me., hvor Mr. Johansen havde en Barberforretning. Her stod deres Hjem altid aabent for den danske Ungdom. Men paa Grund af det barske Klima maatte de efter et Aar og seks Maanedere flytte indlands og rejste saa til Lansingburg, N. Y. Her blev de noget over tre Aar og flyttede saa til Denver, Colo. De sidste to Steder hørte de til Menighederne, som Mrs. Johansen altid mindedes med megen Taknemmelighed og især Præsterne. I de sidste 17 Aar har de boet i Oleander og Easton og tilhørt Immanuel Menighed. Her mindes Mrs. Johansen som en trofast Arbejder baade i Søndags-skolen og Kvindeforeningen og

som en, der altid viste megen Interesse i Menighedens aandelige Velfærd. Endskønt Mrs. Johansen aldrig lod sig mærke dermed, var hendes Helbred temmelig daarlig hele det sidste Aar. Hun passede sit Hjem, men kunde ikke deltage i ret meget udenom. Den 20. Juni fik hun et stærkt Anfald af Brights Disease og maatte paa Hospitalet. Der var i Begyndelsen godt Haab om at genvinde Helbrede men almindelig Svaghed satte ind, saa Lægemidlerne ikke længere virkede. Den 3. Juli var det Morn og Mrs. Johansens Sølvybryllopsdag. De havde længe glædet sig til den Højtids og „planned“ at hele Menigheden skulde inviteres til deres Ejem. Nu blev Dagen højtideligholdt derved, at Mr. og Mrs. Johansen under en stille Andagt nød den hellige Nadvere sammen med deres Børn, Esther (Mrs. R. A. Christiansen) og Augustus. Mrs. Johansen var just stærk nok til at se de mange Blomster, de modtog i Anledningen, og udtrykke sin dybe Taknemmelighed. Under hele Sygdommen var Mrs. Johansen meget stille og hengiven i Guds Villie, endskønt hun nærmede sig om at komme sig næsten lige til det sidste. Søndag Morgen d. 6. Juli spurte hun sin Mand: „Must I go?“ Han svarede: „Yes, you must go to Jesus to-day.“ Lidt efter slog hun Øjnene op og sagde: „Jesus, did you call me?“ og lidt senere: „I see! I see!“ Saa sov hun hen. Det var svært for de efterlevende, men Glæde over et lykkeligt Samliv og den salige Bortgang barer oppe over alle Savn. Begravelsen skete d. 9. Juli. Den foregik først privat fra Hjemmet ved at synge nogle Vers af „Det er saa yndigt at følges ad“ og hendes Yndlingssang, „Tak for disse naaderige Aar der kom, og Aar der svandt“, og Aab. 7. oplæstes af Pastor A. P. Hansen. I Kirken talte Pastor Hansen paa Dansk over Joh. 14. 3: „For at ogsaa I skal være der, hvor jeg er“ og paa Engelsk over I. Kor. 15. 54: „Death is swallowed up in victory.“ Der var stor Deltagelse, og taler Blomster om Kærlighed, jo, saa var der megen taknemmelig Kærlighed.

Velsignet være Mrs. Johansens Minde! Indsendt af Chr. Pilegaard.

Fra Kredsmødet i Coalridge, Mont.

Hvor var det dog tørt den hele lange Vej fra Sidney til Coalridge, omkring 120 Mil, med Undtagelse af nogle faa Mil i og omkring Coalridge, hvor der om Morgenen den 26. var falden en dejlig Regn, en udmærket Indledning til et velsignet Møde. Fra Sidney og Omegn var ialt 6 Læs, en af disse tilhørte dog Mr. Moos fra Norma, N. Dak., som efter et Besøg ved Sidney lagde Vejen over Coalridge for at overvære Kredsmødet. Vi naaede alle vel frem, blev venlig modtaget og anviset vore foreløbige Opholdssteder, hvor vi havde det rigtig godt under hele Mødet.

Fredag Formiddag samledes vi en stor Skare i Menighedens dejlige Kirke, hvor undertegnede ved en Fejltagelse kom til at prædike. Det var nemlig bestemt at Pastor Magnusen skulde prædike, men denne Bestemmelse var ikke kommen Magnusen i Hænde, det skyldes vi Postvæsenet for; det gik saa, som det gik. Efter Gudstjenesten bød Kredsforsamlingen med Salmen 95 og mindede om at nedbøje os for Herren, bede, takke og synge med Fryd for Herren. Stedets Præst, Pastor Kjøllet, bød os atter et hjerteeligt Velkommen, og i Henhold til, hvad Pastor Andersen havde sagt, mindede han os igen om Nødvendigheden af Bøn og Tak. Allerede ved Formiddagsgudstjenesten glædede Sangkoret os med sin dejlige Sang og blev trolig ved til Slutningen. At si-

ge Sangkor er ikke helt rigtig; thi der var to Kor, baade et Mandskor og et blandet Kor, hvilke begge fortjener vor Tak. Fredag Eftermiddag indledte Pastor Knudsen Kredstens Emne: „Det private Skriftemaal Stilling i den lutherske Kirke“. Indledningen var baade lærerig og opbyggelig og gav Anledning til en nok saa livlig og indgaaende Samtale. At give et nogenlunde Uddrag af, hvad der blev sagt ved denne Lejlighed, saavel som ved Behandling af andre Emner, og hvad der blev prædikeret, vil lægge alt for meget Beslag paa Danskere Spalterum, saa meget mere som et Foredrag medfølger. Man maa derfor nøjes med en kort Oversigt over Mødets Gang.

Lørdag Formiddag talte Missionær Lars Petersen, hvorefter undertegnede holdt medfølgende Foredrag, som paaføltes af en Samtale over dette Emne: nemlig Missionen blandt vore Landsmænd. Men bedre end baade Foredraget og paafølgende Samtale var den Beredvillighed, som Folket lagde for Dagen ved at ofre til denne Sag. Venner ud over Kredsen, had nu ikke Coalridge Folkene og tilrejsende være de eneste, der kaster sig i Selen for denne Sag; tag endelig fat over hele Linien, saa vi kan bringe Gud Ord til ret mange af vore kære Landsmænd. Som nævnt i Efterskriften til Foredraget blev der under Mødet tegnet Ldtægten af 68 Acres samt \$437.00.

Som et Fingerpeg kan nævnes: Acres nedtegnede er fra en til 5 nogle for et Aar andre for 2 eller 5 og atter andre, saa længe vedkommende „farmer“. Beløbet i Penge er fra \$5 til \$50 nogle for et Aar, andre fortløbende. Tilrejsende fra Dane Valley, Kenmare, Norma og Sidney gjorde en god Begyndelse, og de er vist alle villige til at hjælpe I andre tilrette, saa ogsaa I kan komme med.

Maaske I synes, at jeg er kommen bort fra Emnet, men det er jeg nu slet ikke; men her kommer et andet, nemlig: „Bered dig til at møde din Gud“. Dette blev indledt af Pastor Magnusen, og det var just ikke saa vanskeligt at indlede, thi det er jo egentlig det, som baade Pastor Magnusen og vi andre forsøger at prædike til enhver Tid. Derfor gik samtalen ogsaa rigtig livlig og dybtgaaende efter Indledningen.

Søndag Formiddag tjente Pastor Kjøllet ved Nadverbordet, hvor en Del af os samledes til det hellige Maaltid. Pastor Ligeard, som glædede os med sin Nærværelse og vandt mange Venner baade for sig selv og Missionen blandt vore Landsmænd der langt ovre, prædikede for os til Hjæmsse.

Om Eftermiddagen talte Pastor Andersen paa Engelsk og Pastor Mengers paa Dansk. Atter synger Koret, og vort Møde er sluttet. Vi spiser endnu en Gang ved de veldækkede Bord i Kirkens Undersal, siger hjerteleg Tak for Maden, Opvartning og det velsignede Samvær baade i Kirken og i Hjemmene, og begiver os paa Vejen hjem.

Niels Damskov, Sekretær.

Referat fra Syv-Mands-Komiteen i Blair den 8de Juli 1919.

Mødet aabendes med Bøn ved Pastor Bondo. Alle Komiteens Medlemmer var til Stede. Komiteen organiserede sig med Pastor H. W. Bondo som Formand, Pastor I. Gertsen som Vice Formand, og N. S. Nielsen, Des Moines, som Sekretær.

Følgende Forslag blev vedtaget: Begrundet paa at Skolen i Blair ifølge fagkyndige Mænds Undersøgelse er saa forfalden, og Omkostningerne med Istandsættelse af samme vil blive saa store, tror Komiteen det bedst for Samfundet, at vi anbefaler at bygge en ny Skole i Blair, eller om et bedre Tilbud faas fra en anden centralt beliggende Plads i vort Samfund, endvidere anbef-

aler vi til Aarsmødet straks at gaa til Værks med Bygningen, da vort Skolearbejde ellers vil lide et Tab. Begrundet paa, at en Komite fra „The Commercial Club of Blair“ ønskede at mødes med vor Komite, vedtoges følgende Forslag: Foreslaet og understøttet, at Komiteens Formand Pastor Bondo meddeler Komiteen fra „Blair Commercial Club“ ovenstaaende Bestemmelse, og at vi søger det bedst mulige Tilbud baade hvad angaar en passende Lokalitet samt den finansielle Understøttelse, som maatt kunne faas.

Da en Indbydelse fra „Harlan Commercial Club“ for-aa, stilledes følgende Forslag: Foreslaet og understøttet, at Komiteen rejser til Harlan for der at mødes med en Komite fra „Harlan Commercial Club“. Vedtaget. The commercial club of Harlan betaler Udgifterne ved dette Besøg.

Før vi forlod Blair, mødtes vi med ovennævnte Komite fra „Blair Commercial Club“ i Byens City Hall, hvor tre af deres Komite talte og fremholdt de store Fordele ved at blive i Blair, ligeledes mente de, at en Del mere Land nok kunde sikres Øst for Skolen.

Efter vor Ankomst til Harlan og en kort Køretur rundt Byen besaa vi den i Harlan beliggende „Commercial Skole“ med tilhørende Jordejendom. Efter at have spist Lunch paa Byens Hotel tilsammen med flere af Byens Forretnings-Mænd, hvor et Par af dem talte og paa en forsigtig men dog nok saa paalidelig Maade lod os forstaa, at vi kunde vente at faa ovennævnte Skole samt tyve Acres Land beliggende ved Skolen (with a good title and clear of all incumbrance) som Gave, dersom vi vilde flytte vor Skole til Harlan. Værdien af ovennævnte Ejendom ansattes af vor Komite til ca. \$75,000.00.

Efter Lunch bestemtes Møde for vor Komite i den danske Kirkes Basement. Pastor G. B. Christiansen, vort Samfunds Formand, var kommen til Stede, og vort Komites Formand, Pastor Bondo, meddelte dem vor Bestemmelse angaaende de tredsindstve Dage til Betænkning.

Det blev os straks meddelt, at vort Forlangende vilde blive opfyldt, og den ønskede Tid til Betænkning var os givet. Endvidere fik vi tildels Løfte om at faa Eneret paa Salget af omkring ved to Hundrede Byggelodder, som ligger omkring ved Skolen, paa Kommission.

Et Forslag blev stillet og understøttet, at det overlades til Pastorerne Bondo og Gertsen at faa i Stand ovennævnte „Option“. Vedtaget.

Et Tilbud fra Albert Lea om en Skoleejendom var ogsaa modtaget, og en Komite bestaaende af Pastor Bondo, Mr. Madsen, Minneapolis, og Mr. Vestergaard, Spencer, valgtes til at rejse til Albert Lea og undersøge og forhøre om Tilbudet derfra.

N. S. Nielsen, Sekretær. Komiteen holder Møde 9. og 10. September i Harlan, Ia. Alle, som maatte have Tilbud eller andet vedrørende denne Sag, bedes underrette undertegnede i god Tid. H. W. BOND O, Harlan, Ia.

*) Indser ikke, hvad saadan „Option“ nytter, da ingen er givet Myndighed til at handle eller tage imod Tilbud fra hverken den ene eller den anden. Først næste Aarsmøde kan handle og beslutte i denne Sag.

Red.